

Her må man gerne lege

Joan Husted har to børn på Præstemarksskolen i Søften i Favrskov kommune – en skole, som kombinerer rullende skolestart med aldersintegreret indskoling (link: [Plokal.pdf](#)). Joan har to børn på skolen; Johanne på 9 år og Thomas på 7 år. Thomas går lige nu i indskoling, mens Johanne går i 3. klasse.

Brobygningsarbejdet

Børnehavebarnet besøger indskoling en gang om måneden op imod skolestart. På den måde var det slet ikke utrygt for børnene at begynde i skolen, for de havde allerede været ovre og hilse på de børn fra børnehaven, som måske var begyndt i skole nogle måneder tidligere. *“Mere end ét besøg gør, at det bliver en mere glidende overgang. Jeg tror, at de var på besøg 3-4 gange, før de faktisk begyndte i skolen,”* husker Joan.

Børnehaven gør også meget ud af at markere, at barnet er på vej videre i skolen ved at lave en række aktiviteter, som har til formål at træne barnet til at gå i skole. Joan oplever også, at det tætte samarbejde mellem skole og børnehave er vigtigt – også i forhold til forberedelse af forældrene, så de er lige så trygge ved skolestarten, som barnet er.

Sene skolestartere

Da der på Præstemarksskolen er tradition for, at barnet begynder i skole i måneden efter, at de er blevet 6 år, bliver man som forælder forskånet for spekulationer om, hvorvidt barnet skal begynde i børnehaveklasse det ene eller det andet år. Systemet er på den måde givet på forhånd, og man oplever på skolen ikke ret mange sene skolestartere. *“Faktisk oplever man som forældre, at skolestarten slet ikke er til diskussion,”* fortæller Joan Husted. Hele den vejledning, man får fra børnehaven og fra skolen gør forældrene trygge ved, at skolen møder barnet, hvor det er og tilrettelægger forløbet efter, hvor barnet er udviklingsmæssigt og fagligt.

“Faktisk havde vi hørt om skolen på forhånd og valgte at kigge på hus i netop dette område, fordi skolen virkede attraktiv på os,” fortæller Joan.

Introduktion til forældre

Som forældre til en kommende skolestarter bliver man kaldt til møde på skolen ca. 3 måneder før barnets skolestart. Her mødtes forældre, hvis børn skal begynde i skole inden for de næste 3-4 måneder til et orienteringsmøde, hvor skoleleder, lærer og pædagog ærligt informerede om fordele og udfordringer ved den skoleform, man har valgt på Præstemarksskolen. Joan fortæller, at det gjorde, at de som forældre følte sig godt klædt på.

Skolelederen fortalte blandt andet, at noget, som flere forældre oplevede som frustrerende, var, at barnet ikke følges ad med de samme elever fra 1.-7. klasse. Det kan have betydning for forældresamarbejdet, men i skolens erfaring er det ikke et problem for børnene. Men forældrene skal være klar over, at der ved forældremøder til gengæld næsten altid er nogle nye ansigter, og at det samme gør sig gældende ved børnefødselsdage for klassen. *“Det var dejligt at høre skoleinspektøren fortælle, hvad vi skulle forberede os på,”* forklarer Joan Husted.

Alligevel fortæller Joan, at det var lidt mystisk for hende som forælder, da Johanne som den eneste skulle begynde i klassen. Men her var børnehaven gode til at svare på, hvordan de i skolen griber det an både fagligt og socialt, når hun som ny står der i klassen, og resten er nået til J i alfabetet. Den anderledes ‘skolepakke’ gør, at informationen til forældre bliver meget vigtig, netop fordi førstegangsførelserne ikke har noget erfaringsmæssigt at hænge det op på.

“Det var vigtigt for os som forældre at vide, at vores barn ikke skulle gå i skole fra 8-13 hver dag, men at de nystartede i en periode får lov til at gå med en pædagog ud for at lege. Man tager hensyn til, at børnene ikke kan komme direkte fra børnehaven og følge et fast skema fra 8-13. Det er meget vigtigt, for det er en stor omvæltning,” fortæller Joan.

Flag og fællessamling

Første skoledag markeres på Præstemarksskolen som på alle andre skoler med flag og fællessamling – det sker bare lidt oftere end på de fleste andre skoler. Når et nyt barn begynder i skolen, mødes de 150 børn, der går i indskoling, til fællessang. Det nye barn eller de nye børn (hvis der er flere samme måned) rejser sig og bliver præsenteret for de andre børn.

Forældrene er med en times tid og går så hjem. For barnet er det skolegang fra dag ét – en stort set almindelig undervisningsdag.

“For os som forældre var det da lidt specielt. Vores ældste datter startede i det, der svarer til børnehaveklasse 1. november. Det var ikke børnehaveklasse, det var indskoling, og de var godt i gang med at lære alfabetet,” husker Joan Husted. *“Lærerne og børnene var derimod så vant til, at der kom nye børn i gruppen hver måned. Det har mere været vores ‘hvad er nu det?’ Det har ikke bekymret vores barn. Det er kun, fordi jeg husker tilbage på min egen skolestart, som var helt anderledes.”*

Set i bakspejlet har den rullende skolestart og den integrerede indskoling været en stor fordel for Joans datter Johanne, for hun var meget motiveret for at skulle starte i skole. I gruppen var der andre elever, hun fagligt kunne se op til, og som kunne være rollemodeller for hende. Det gjorde blandt andet, at hun meget hurtigt fik styr på læsningen.

“Både Johanne og Thomas har lært at læse og er kommet fagligt hurtigt fra start, fordi det, at de er sammen med nogen på et andet niveau, også er med til at motivere,” siger Joan.

Samtidig var skolestarten også socialt en god begyndelse. Makkere var ansvarlige for, at den nye blev taget godt imod. Joan oplever også, at det er forbundet med stor prestige for de ældre børn i indskoling at være makker for en skolestarter.

Rummelighed

Børnene får efter Joan Hustedes oplevelse nogle sociale kompetencer, som hænger sammen med, at de i klassen er sammen med børn på et lidt højere alderstrin. Hun blev f.eks. meget rørt, da hun så en af de større piger i indskolingsklassen hjælpe en af de mindre drenge med at binde snørebånd. Børnene har simpelthen selv en forståelse for, at der er nogen, der kan mere, og at man skal hjælpe hinanden både fagligt og socialt.

“Noget af dét, børnene får med, er, at forskellighed er et grundvilkår. Når der er nogen, der aldersmæssigt er et andet sted, bliver det ikke på samme måde muligt at sammenligne sig med de andre i klassen. Det er bare en del af virkeligheden, og det er med til at skabe en rummelighed i klassen. De er virkelig søde over for hinanden de børn. De er omsorgsfulde både fagligt og socialt.”

Socialt kan det imidlertid godt tage lidt tid at finde sin plads, når barnet kommer ind i en klasse, der i større eller mindre grad er veletableret. Derfor gør man på skolen meget ud af, at børnene skal være gode til at tage imod nye børn. Men Joan Husted har især kunnet mærke på sin søn, at det tog tid at finde ud af, hvordan han skulle finde sin plads i et klassefællesskab, der allerede var etableret. Han gik i starten lidt rundt blandt drengegruppen og skulle finde ud af, præcis hvor han kunne være med. Joan siger dog samtidig, at det formentlig ville kunne være på samme måde, hvis han havde startet sammen med 24 andre.

Bagsiden af medaljen

I Joans erfaring kan det vise sig svært, når børnene skal over at gå i en traditionel 3. klasse efter indskolingsforløbet. Alt det med at skulle etablere en ny klasse, har de kæmpet med i 3. klasse. Men man bliver skånet for det i børnehaveklassen, hvor børnene er yngre og måske mindre modne til det. Men det tager en del energi både fra børnene og lærerne at etablere en klasse.

Rent praktisk foregår det på den måde, at børn fra seks forskellige indskolingsklasser samles i to 3. klasser. Derved sammensættes børnene på tværs af grupperne. *“Det er kommet lidt bag på mig, at den gevinst, der er ved, at man ikke lukker dem ind i en børnehaveklasse med 24 små, taber vi lidt i 3. klasse, hvor der skal etableres nye klasser. Der indhenter det os lidt. Der kommer alt det med, hvordan vi skal få klassen til at spille sammen fagligt og socialt. Metoderne til, hvordan man får markeret sit territorium, bliver tilsyneladende ikke finere med årene,”* siger Joan.

Men igen har skolens leder forberedt forældregruppen på, at dette kunne ske, og at børnene måske ikke ville rykke sig fagligt det første halve år, fordi både de og lærerne ville bruge en masse energi på at få skabt klasserelationer.

“Jeg synes stadigvæk, at løsningen er bedre end traditionelt. Jeg synes, den her skoleform for mine børn har været en super start på det at gå i skole. Især fordi de bliver mødt der, hvor de er rent fagligt. Lærerne og pædagogen er meget gode til at tage afsæt i, hvor det enkelte barn er, og lave differentieret undervisning. Og det tror jeg, de kan, fordi de kun sidder med to nye børn ad gangen og kender de andre børn i forvejen og ved hvilke kompetencer, de har.”

Forældresamarbejdet

Forældresamarbejdet kan godt blive en smule fragmenteret, når ens børn går i en klasse, hvor der kontinuert kommer børn ind og går børn ud. Man kan som ny forælder i gruppen opleve, at der er forældre, man kun ser en enkelt gang, fordi deres barn er på vej op i 3. klasse. Forældregruppen bliver ikke helt så sammentømret – uden at det dog i Joan Hustedes opfattelse er et problem.

På fælles forældremøder fortæller skoleinspektøren, lærerne og pædagogen, hvordan klassen fungerer. Op netop fordi gruppens sammensætning forandrer sig over de tre indskolingsår, opleves kommunikation og åbenhed om, hvordan det går, som meget vigtigt for forældrene. Efter Joan Hustedes mening, er det helt afgørende for, at man som forældre oplever den aldersintegrerede indskoling som en succes.